

No confondre cultura amb auxili social

Manuel Valdés i Rafael Solbes, l'Equip Crònica, formaven una de les propostes pictòriques més rigoroses de la postguerra valenciana. La mort de Solbes, però, va desballestar el projecte col·lectiu. A partir de 1981, Valdés comença —o continua— el treball en solitari, fent allò que feia: pintura arrelada en la pintura.

Lectura particular de grans obres, retrat de l'esdeveniment socio-polític, marbre, fusta de roure o llenç per contar les coses que passen. Ferro i bronze com a suport de la radiografia deformada. Manipulació d'estil i referència a Leger, Klee, Lem, Juli González. L'obsessió de Velázquez. El comte-duc d'Olivares, la Reina Mariana. Interpretar la vida. La pintura de la pintura. La crònica.

—L'exposició que presents a la Sala Parpalló, ¿té res a veure amb la que vas fer a la Sala Maegth de Barcelona en l'any 1982?

—No. En principi, Artur Heras m'havia demanat que fes una exposició dels últims quatre anys del meu treball. I hem tingut moltes dificultats a l'hora de demanar els quadres als propietaris, ja que la gent cada vegada es resisteix més a deixar les obres. Fonamentalment, tot i que hi ha quadres del començament i de després de la desaparició de l'Equip, l'obra exposada és última. És part d'una exposició que faré a l'octubre a París i la continuació de la que vaig fer a Barcelona.

—L'obra de Manuel Valdés ¿continua sent «crònica»?

—Supose que té punts de contacte i punts de diferència, això és evident. Certament, la meua trajectòria i la meua història està en l'Equip Crònica, i aquest és el meu punt de partença. Hi ha una evolució natural, encara que ara sóc jo sol.

social

El pintor i escultor Manuel Valdés ha inaugurat aquests dies una exposició amb produccions antigues i les més recents a la ciutat de València. Una mostra d'allò que durà per l'octubre a París.

Miquel Alberola

—¿Quantes lectures escoltòriques té la Reina Mariana d'Àustria?

—En té menys que la gent creu. En té menys perquè, llegint l'altre dia un treball sobre l'Equip, he descobert que només ocupa un sis per cent de la producció total. El que passa és que aquestes imatges s'han convertit en les més emblemàtiques.

—I la ciutat de València, ¿quantes lectures té?

—La ciutat de València... moltes també, supose. Depèn del temps i del moment.

—¿Hi ha pocs senyals d'identitat a València?

«Perdem identitat, també en les arts plàstiques».

—Sí... hi ha senyals, evidentment. Abans amb Crònica i després amb el meu treball individual, hem estat gent que no ens n'hem anat d'ací. Som gent que hem viatjat, però no hem tingut la necessitat d'anar-nos-en com altres artistes anteriors. Hem pogut treballar, amb molta hostilitat al principi, i ara amb major acomodament.

—¿L'Institut Valencià d'Art Modern contribuirà a l'acomodament?

—Jo crec que és un projecte ambiciós, atípic per la seua ambició. En aquest moment, tinc la impressió que quallarà. Jo puc dir-te, com a professional que té contactes no solament amb Barcelona i Madrid, sinó amb l'estranger fonamentalment, que a hores d'ara tots els museus europeus coneixen el projecte a partir de la compra de les obres de Juli González. El projecte ha tingut unes característiques diferents a les coses que s'han generat en els últims temps. Generalment, la política cultural que ha fet el PSOE ha estat una política de *contenidors*, és a dir, adequar llocs perquè s'hi produeixen coses, i ací el projecte ha estat al revés: es fabricarà el contenidor i que ja tenen el contingut.

Jo crec que el projecte resoldrà moltes coses, perquè la demanda cultural és tan gran que tu solament pots accedir-hi si tens alguna cosa a oferir. Clar, quan necessitaran Pinazo o González, nosaltres podrem demanar altres coses. D'aquesta manera, es beneficiaran les galeries, que aprendran a veure col·leccionisme. No sé per què resulta tan polèmic el projecte.

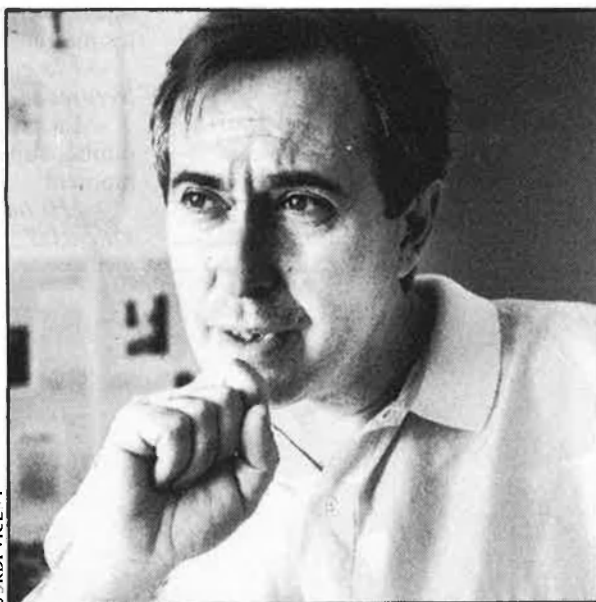
Generalment, quan el Ministeri de Cultura reparteix els diners i arriba a les autonomies, les autonomies es dediquen a repartir-lo entre distints gremis, i això porta a subvencionar el fracàs. I, a l'administració, cal demanar-li que faça política d'estat, que faça autopistes i no que ens done un *sis-cents* a cadascú. Els diners, cal repartir-los d'una altra manera, creant infraestructures perquè tots puguem aprendre i no confondre la cultura amb l'auxili social. Però, açò, els artistes locals no ho entenen, ja que han trobat un nou client ignorant en l'administració i només volen vendre.

—¿Per a quan l'exposició pendent de l'Equip Crònica?

—Es farà. Va haver-hi un canvi en el Ministeri i els qui van entrar van considerar que no era tan important fer-la.

—¿Quina crònica té el moment polític i cultural actual valencià?

—El pla polític per a mi és més difícil d'analitzar. La situació cultural no està massa bé, tenim pocs mitjans. Curiosament, es parla constantment

«Els artistes locals han trobat en l'administració un client ignorant».

d'identitat, i les coses que els artistes produeixen s'assemblen molt a les que fan els alemanys o els americans. Els cànons, els marca l'imperi, és a dir, els Estats Units.

—¿Això vol dir que perdem identitat?

—En les arts plàstiques, sí. Sobretot, perquè els mitjans de comunicació es dediquen a esventar unes determinades formes de fer i la gent les imita.

—T'has comprat un palau, ¿no?

—Això diuen. Per a dir-ho amb propietat, caldria dir que m'he comprat un solar on faré el meu estudi.

Com que faig escultura, no em queda espai en l'antic estudi. Havia pensat a comprar una casa fora de València, però afortunadament he trobat aquest palau-solar.

—Si haguesses de pintar la societat valenciana, ¿de quin color ho faries?

—M'agradaria pintar-la del color de l'esperança, però en aquest moment la pintaria verda. □

LA MORT D'UN CREADOR

Adéu, Charlie Brown

Un treball anònim, poc gratificant, pel que fa al reconeixement públic. La traducció, però, és inevitable i, només de tant en tant, desitjable i creativa. Aquest era el cas d'Antoni Pigrau, que va morir, a Barcelona, la setmana passada.

J. C.

Antoni Pigrau, el responsable de l'univers particular d'Snoopy i els personatges de Schulz entre nosaltres, va morir la setmana passada a Barcelona, després d'una llarga malaltia. Traductor d'ofici, formava part de la llarga cadena de traductors catalans que han permès de llegir literatura en altres llengües sense adulterar. Pigrau constituïa una excepció en la regla que assenyala que la literatura del país compta amb grans traduccions perquè l'ofici no ha representat fins fa pocs anys una professionalització i eren els mateixos escriptors els qui, per ampliar els escassos ingressos econòmics que permetia una literatura econòmicament modesta, havien d'afegir al seu treball creatiu la traducció.

Pigrau, que havia aconseguit que Snoopy menjàs crema com a postres preferides i jugàs a la mona amb els altres membres de la colla Browniana, va anar molt més enllà. Com fan els millors. L'Snoopy que ens ha permès llegir era molt més una creació pròpia que no una traducció. Schulz i ell haurien de cobrar-ne els drets d'autor repartits. I el percentatge de Pigrau hauria de ser quasi tan important com el del seu creador inicial. Antoni Pigrau, és clar, va fer moltes altres coses, va treballar intensament en moltes altres traduccions, que li van valer, si no el mateix, un gran reconeixement. Si ara parlem tant d'estàndards, el còmic compta amb un precedent de primera línia que no podem oblidar.

El Charlie Brown i l'Snoopy que ara ens parlen per la TV3 encara n'han d'aprendre molt. Sense Pigrau, se'ns farà molt més difícil entendre'ls del tot. □